

מסורת הש"ס

א) כלים פ"ח מ"ח ירושלמי שבת פ"ב ה"ג, 3.) (כימותא.) ירושלמי יומא פ"ד ה"ה ה' וכו'ע"ז רישא השנה לג, א ויקרא יג ג

הגהות הב"ח

א) גמ' בפרט משליש על שלשה לכל וכן בסמוך וכן בנש"י:

גליון הש"ס

[גמ' בשם שאמר לא ירקיע יומא דף עג ע"א]:

שינויי נוסחאות

א) מינה הוא נמחק (ש"ס: ב) נקובו כלי אמר כו' (ש"ס: ב) ג) י"א דנקיב ליה כשורש ליה (ש"ס:) ס"א דרציף ליה מירצף. ס"א שניקב במרצא משקה (ש"ס, ע') בש"י בנש"י: ד) כלי אמר רחמנא והא לאו (ש"ס: ה) דרציף ליה מירצף (ש"ס והגרי"ב וכן ברש"י):

ו) שבעת (תתי"ב) וכן בסמוך: ז) ס"א ה"ג נקובו כלי אמר רחמנא והאי לאו ליל דנקיב ליה כשורש קטן. ואיכא למ"ד במס' שבת שהיא שיעור נקיבותו ליה ומיהו דעייני כלי הוי לקבל זיתים: פוחתו כלי אמר רחמנא כו'. והסמך נלמנו (תתי"ב ותיתי"ב): ח) הגויסא שתימה כמותא בספריס יואו דך נקובו כלי אמר רחמנא וליא כלי הוא דרציף ליה מירצף אמר ר"ל בעיל וכו' (ש"ס: ט) שפחתו מקוש (ש"ס: י) י"א בכותא (צ"ס, ו') אית ג': יא) פ"י לךד ונפיר (ש"ס: יב) בשמ' טוסף וזי גרסינן. ונמחק ואח"כ י"א ושילש על שלש לכל' (ד"ג תמ"א: ט):

יד) ראיהו כו' שהיה מטומאתו כו' (כ"ה ברש"י ט: ט) וכן ואין זו קוש"א ראה (תוס' תולין עג ע"א): יז) ומסית נתום הכ"ש (תולין קנב ע"א) נכן דין הוא שנטהר הכלי, א"ל הכא אח"כ שכל קיע וקיע חזי לקבולי טומאה למה טעמו: י"ח ועוד י"ל לפירש לכל' (צ"ק) [דבא עבר מילת' לעיל]: י"ח שלש ולחיי קאמר דטהור לגמרי דאצי"ג (תוס' תולין ט: ט) [גמ' וקיע נקיע עב רוב הטילת והוי איקרו בגמרא כל קיע וקיע (ש"ס) דבא עבר ובעני (תוס' תולין ט: ט) ב] ולגבי דם הטאת (הגרי"ב: ב) [א] מיטרה בכך (ש"ס: ט) [ב] דרשב"ל וליא כונו שפשי"י דפירש הארץ הפחויה (ש"ס: ט) [ג] שיקבו מילת' כל היה חשוב בגד כו' (תלפיו גרסאות: ב) ל"ל אוחו (ש"ס: ב) [ג] פ"י בש"י לעיל אלו ז: ז) [ב] לחומרו (ש"ס) דבא עבר ובעני (ש"ס: ט) [א] מינה כו' (ש"ס: ט) [ג] שבעת מירחין (ש"ס: ב) [ח] הברק עב הארוך מעמיד (ש"ס וצ"ק: ב) [ב] קחשיב שם לענין (צ"ק: ב) [א] מינה דבעינן נמחק (ש"ס: ב) [א] מינה מיוחדת לעשירים. ענ"ש: ג] אמוס ה"רש מקיס הגויסא ע"ש (הגרי"ב):

שיטה מקובצת

תרו"ח (מעט הקוס) לא טעו ול"ף ל"י היש שהיה לך פנים ל"כ ול"ה אינו י"ל שנקובו כלל (הר"פ ד"ו: ב) [א] לחומרו וזו הוה אמונת דזיעור זיתים מריבין הוה יתח' עור פירש תתי"ב דשמה שם קטן מעיל לטומאה למפרע ושיעור זיתים שלא יא יתח' תחיל ולישא (הר"פ ד"ו: ב) [א]

מדרבנן. גזירה דילמנא לא אחיא למיקרע רובה אכל מדאורייתא טהורה ומותר להכניסה משום מלואת כיצוס: א נראה צעני שחסר מן הספריים הו דגבי כלי חרס לא שייך לשנויי דמלרף ליה מלרף והאי שינויא גבי כלי נחשת הוא והכי פריך פוחתו כלי אמר רחמנא והאי לאו כלי

הוא בשעת מריקה ושטיפה: ומשני

דלרף ליה מלרף. אחר שפוחתו א

מכין עליו בקורנס ומחברו וחזר שם כלי עליו וגבי כלי חרס איכא למימר דניקבו דמתניתין צנוגיא ה משקה ליטטר ועדיין כלי הוא לקבל זיתים

במס' שבת בפרק המלניע (דף ע"ה):

מעיל. של בגדי כהונה שינוט עליו דס חטאת וינא חוץ לקלעים ונטמא מכניס מקום הדס לפנים: **בפחות משלש על שלש**. שאינו מכניס שיעור

בגד טמא לעזרה לפי שאי איפשר לקורעו ולהכניסו משום שנלמך לא יקרע: **העצים**. בגד עב: **והרכין פלטנר"א** א שאינו ארוג: **אין צהן**

משום שלש על שלש. דלאו לנבישה

חזו ולאו לתקן צהן חלוק אלא לישב עליו ורכין שלשה על שלשה ומעיל עב הוא כדק"ל בסדר יומא (דף ע"ה): חוטן כפול שנים עשר והפ"י שלש על שלש ויכניס: **אגז אצוהו**. כשהוא מחובר בצגד חשוב ג' על ג' ידידה: **הא צעני**. דס חטאת שצעה סממנים השנויין במס' נדה (דף ס"ד): לענין כממים רוק תפל א ומי רגלים ומתו בזרית והאלו וקמוגיא ואשלג והכי מעיילינן מי רגלים לעזרה ולמתני' קפריץ: **ומראוה נגיטס**. שהזיקה הכתוב נגעני בגדים לכיצוס דכתיב א וכבסו את אשר צו הנגע: **ותניא**. צפיטוס הקטרת (כרימות ג.) שאין מכניסין מי רגלים למקדש:

הכי

וקרע א שקרע עד רובה של טולית (בפחות משלשה על שלשה) הוי כאליו גמר כל אחד ואחד עד סופו וכגון שלא שייך בטולית צאותו מיעוט שלא נקרע כדי מעפורת דאס שייך הוי טמא מדרבנן כדמסקינן הכא והו תימה מ"ש דלענין טומאה לא מיקרי בגד מן התורה אע"ג דשייר בה כדי מעפורת ולגבי ב טחאת מקרי בגד וכמו קן כהש בקמון גבי כלי חרס שניטמא (כו' נוקבו כו') [דפריץ] כלי אמר רחמנא והאי לאו כלי הוא ומשני דנקיב ליה צבדי שורש קטן והשמת א"כ לאו כלי הוא שהרי מיעטה א והלאה לפרש כיון שמועיל לו ייחוד לאותו בגד ששייר בו כדי מעפורת שלא הדביל הקרעים על פני כולו ולאותו ללי שניקב צשורש קטן שאס היה מיוחד לזיתים או לרימון או למקבל טומאה מכאן ולהבא חשיב הוא כלי ובגד לענין דס חטאת כיון דאין מחוסר מעשה אלא ייחוד בעלמא והא דקאמר בצמון גבי כלי נחשת פוחתו כלי אמר רחמנא והאי לאו כלי הוא ומשני דרניף ליה מלרץף אין לפרש כמו רלפניהו מלרץף דפ"ק דשבת א [דף ט"ז: ב] פ"י שיתקן הפחיתה שמכה עליו בקורינוס ומחברו וחזר שם כלי עליו דא"כ בגד נמי לשיני הכי שחזר ומפרו לאמר שקרעו א [א] אלא ע"כ הוא חשיב בגד חדש וכלי חדש וכאליו אינו ראשון ורניף ליה היינו שהופך לך פנים לך חוץ וכד חוץ לך פנים ונעשה תוכו גבו וגבו תוכו ומיעטה בכך מטומאתו וקלא תימה מה שייך צאותו הו יעור דשורש קטן לענין טהרה כלי שאותו שיעור הוא לענין הכשר זרעים בסוף המלניע (שבת דף ע"ה): ואס הכלי מיוחד לאוכלין שיעורו צותים אכל צשורש קטן לא ואס הוא מיוחד למשקין שיעורו ככונס משקין ובקונטרס פירש ב [ה] דשורש קטן איכא למי"ד שזהו שיעור נקיבותו ליטטר לא אפשר לומר כן דהא פלוגתא דלמורקין הוא בצוף המלניע (שס דף ע"ה): דלדי שורש קטן וכדי מוציא רימון ופ"י שם בקונטרס דפליגי לענין הכשר זרעים דלענין טומאה משנה היה במסכת כלים (פ"ג מ"א) דעשוי לאוכלין שיעורו כזיתים ומשקין ככונס משקה ומיהו גם לאותו פ"י קשה דמתני' היא במס' עוקלין (פ"ב מ"י) דלהכשיר זרעים צשורש קטן ומפרש ר"ת דלענין זמיד פחיל פליגי ליחשב פתח צתסם כלים אכל לענין טומאה לא פליגי ויש לפרש צדוחק דהאי כלי חרס עשוי לאוכלין ולמשקין שהרי מצשלין צו חטאת ויש צו מרק ולכך שיעורו צשורש קטן ואין עליו לא תורת כלי העשוי למשקין ולא תורת כלי העשוי לאוכלין ולא דמי להא דגרסי' במס' כלים (פ"ג מ"א) העשוי לכך ולכך מעילין אותו לחומרט א כזיתים היינו בשעה שנניחים צו משקין אין מניחין צו אוכלין וכשנניחין צו אוכלין אין מניחין צו משקין אלא א שמוניחין צו אוכלין פניו עזמן ומשקין בפני עזמן אכל הכא בקדירה שמצשלין בה צשר שעשוי להסתמח אוכלין ומשקין על ידי תערובת והא דאין שיעורה ככונס משקה המשום דלכתי רחוי לבשל בה שיכול להניח צשר כנגד הנקב וגס המרק ב [ח] שהאור מעמיד המרק שלא ינא לכך שיעורה צשורש קטן והאי דלא קאמר צסוף המלניע (שבת דף ע"ה): שס מדות בכלי חרס משום דמנה ז' של שורש קטן קחשיב א [וה] לענין הכשר זרעים ומיהו קשה דבהדיא תנן במס' כלים (פ"ג מ"ב) לליסם האילפס והקדירה שיעורין כזיתים וזאי הוה אמינא דשיעור זיתים דצענין א מדרבנן הוה יחא דקדאמר גבי בגד אכל מדאורייתא אס ניקב צשורש קטן טהור:

מועיל שנמטמא מכניסו בפחות משלש ע"ל שלש ומכבסו. צסוף כירה (שבת דף ט"ז.) גבי בגד ענייס לענייס משמע מתוך פירוש הקונטרס צשלש על שלש ציד עשיר דלא מקבל טומאה כלל והא דתנן (כלים פרק ב מ"ג) שלש על שלש לטמא מת היינו דוקא צענייס אכל צעשירים צעני שלשה על שלשה וקשה לר"ת מהך דמעיל דפריך עלה רב אלח מההיא דעצין והרכין והשתא למה לי לאקשויי מההיא והא בגדי כהונה בגדי עשירים הס דאין עניות במקום עשירות ושיעורין צשלשה על שלשה ועוד תניא צפ' צמה מדליקין (שבת דף כ"ו:) שלש על שלש מניין ת"ל והבגד והתס לא מפליג צין ענייס לעשירים לא צברא ולא צשמעתא ואומר ר"ת דלענין טומאת מת ושרץ אין חילוק צין ענייס לעשירים אלא לענין מדרס איירי התס דצעי שלשה על שלשה לעשירים והיינו עטמא דמדרס צייחוד תליא מילתא ואין דרך עשיר לייחד למדרס פחות משלשה על שלשה ואפילו ייחד דצעי דעתו א [א] ועוד הביא ר"ת רחיה דצנומאת מדרס הוא דמפלגי צין ענייס לעשירים דבמס' כלים (פרק ב מ"ג) תנן דבגד מטמא משום שלשה על שלשה למדרס משום שלש על שלש לטמא מת ובעל כרחין צעשירים איירי דאי צענייס הו תנן צפרק (פ"ח מ"ח) צגדי ענייס אע"פ שאין צהס שלשה על שלשה טמאין מדרס ויש משניות ש' צהן אע"פ שאין צהן שלש על שלש ודומה שהוא טעות סופר א [ג]: **מבניסו פחות משלש**. אפילו למאן דלמך דלמך צריש כל הפסולין (לעיל דף ג"ב): ציאה צמקלת שמה ציאה שאני בגד הואיל ויכול לחותכו לא חשיב כאילו נכנס כולו: **והא בעי שבעה במבנין**. פ"י בקונטרס דלמתניתין פריך וקשה דלעיל הוה ליה לאקשויי ונראה דלריש לקיש דוקא פריך דאיירי צבגדי כהונה צדהיא אכל מתני' איכא לאקוומה צבגדי הדיוט שיכול להעציר ולכבס ע"י כפון אכל מעיל דכהן גדול אינו יכול לכבסו ע"י כפון משום דלמריןן צמסכת נדה (דף ס"ג.) דלפילו צבעא נמי מעצר מיהו אמיילתא דרבה צר אצוה גופא דקאמר דס חטאת ומראות נגעיס צריכין ז' סממנין [נמין] הוה מצי לאקשויי הוה אין מכניסין מי רגלים למקדש:

דם חטאת פרק אחד עשר ובהים

צה.

מ"מ י"ל דטולית ובגד דשמעמין שאני שהס כלי ושס כלי עלהין וכשנקרעו כיון דאחיל שס כלי מנייהו טהרו לגמרי אכל צבהמה המקשה (תולין דף ע"ב:) מיירי צחתיכת בגד דעלמא ואין שס כלי עליו ולא טהר ממגע מדרס אע"פ שטהור מן המדרס וצפ' העור והרוטב

[שס דף קכ"ג.] פ"י צקונטרס דההיא דאכל טמא מנגע מדרס כשהיה צו צ' טומאות מדרס החמורה ומגע צ' והאי החלוקה לצטל המדרס דתו לא חזו ליה ופשא ליה טומאת מנגע דחויא לשלש אצבעות אכל צהעור והרוטב (שס) מיירי דליכא אלח חדא טומאה או מנגע צ' צלא הכדדה או מנגע שרץ וצבלה וחד שמא הוי וכולהו טומאה דשלשה א [ו] על שלשה היא וקריעה מהניא לצטולי שמא מינה ותו לא פש עלה מיד. ואין זו שוס סבדא לחלק צין טומאה אחת לשני טומאות דכיון שנשאר צטולת שלש על שלש שזהו שיעור טומאת מגע היאך יהיה טהור וצתחילת הסוגיא פ"י שם צקונטרס

טולית שהתחיל בה לקורעה ולצטלה מתורת טולית מאחר שאין רחוי למלכאה ראשונה ואין שמה עליה מיטרת אע"פ שיש צשירים שלש על שלש ועדיין רחויין הו לקבל טומאה טהרו מטומאתן ראשונה דומיא דכלי חרס דשבירתו מטהרתו ושצריו מקצלין טומאה דלמך צאלו טריפות (שס דף נ"ד:) הן וקרקרומיהן ואין א [ו] (ז) מסס רחיה דהתס מיירי כשייחד השצרים אח"כ אכל צלא ייחוד לא דכפרישית שס א [ו] ונראה א [ו] לפרש דקריעה דבגד וטולית מיירי תרוייהו כשקורע קרעים הרבה ואין צכל אחד רוחב שלשה א [ו] ולהכי קאמר טהורה לגמרי אע"ג שעדיין כל הקריעות מחוברין צסופן לאו חיבור הוא כיון שכל קרע

שלא נקרע כדי מעפורת דאס שייך הוי טמא מדרבנן כדמסקינן הכא והו תימה מ"ש דלענין טומאה לא מיקרי בגד מן התורה אע"ג דשייר בה כדי מעפורת ולגבי ב טחאת מקרי בגד וכמו קן כהש בקמון גבי כלי חרס שניטמא (כו' נוקבו כו') [דפריץ] כלי אמר רחמנא והאי לאו כלי הוא ומשני דנקיב ליה צבדי שורש קטן והשמת א"כ לאו כלי הוא שהרי מיעטה א והלאה לפרש כיון שמועיל לו ייחוד לאותו בגד ששייר בו כדי מעפורת שלא הדביל הקרעים על פני כולו ולאותו ללי שניקב צשורש קטן שאס היה מיוחד לזיתים או לרימון או למקבל טומאה מכאן ולהבא חשיב הוא כלי ובגד לענין דס חטאת כיון דאין מחוסר מעשה אלא ייחוד בעלמא והא דקאמר בצמון גבי כלי נחשת פוחתו כלי אמר רחמנא והאי לאו כלי הוא ומשני דרניף ליה מלרץף אין לפרש כמו רלפניהו מלרץף דפ"ק דשבת א [דף ט"ז: ב] פ"י שיתקן הפחיתה שמכה עליו בקורינוס ומחברו וחזר שם כלי עליו דא"כ בגד נמי לשיני הכי שחזר ומפרו לאמר שקרעו א [ג] אלא ע"כ הוא חשיב בגד חדש וכלי חדש וכאליו אינו ראשון ורניף ליה היינו שהופך לך פנים לך חוץ וכד חוץ לך פנים ונעשה תוכו גבו וגבו תוכו ומיעטה בכך מטומאתו וקלא תימה מה שייך צאותו הו יעור דשורש קטן לענין טהרה כלי שאותו שיעור הוא לענין הכשר זרעים בסוף המלניע (שבת דף ע"ה): ואס הכלי מיוחד לאוכלין שיעורו צותים אכל צשורש קטן לא ואס הוא מיוחד למשקין שיעורו ככונס משקין ובקונטרס פירש ב [ה] דשורש קטן איכא למי"ד שזהו שיעור נקיבותו ליטטר לא אפשר לומר כן דהא פלוגתא דלמורקין הוא בצוף המלניע (שס דף ע"ה): דלדי שורש קטן וכדי מוציא רימון ופ"י שם בקונטרס דפליגי לענין הכשר זרעים דלענין טומאה משנה היה במסכת כלים (פ"ג מ"א) דעשוי לאוכלין שיעורו כזיתים ומשקין ככונס משקה ומיהו גם לאותו פ"י קשה דמתני' היא במס' עוקלין (פ"ב מ"י) דלהכשיר זרעים ששורש קטן ומפרש ר"ת דלענין זמיד פחיל פליגי ליחשב פתח צתסם כלים אכל לענין טומאה לא פליגי ויש לפרש צדוחק דהאי כלי חרס עשוי לאוכלין ולמשקין שהרי מצשלין צו חטאת ויש צו מרק ולכך שיעורו צשורש קטן ואין עליו לא תורת כלי העשוי למשקין ולא תורת כלי העשוי לאוכלין ולא דמי להא דגרסי' במס' כלים (פ"ג מ"א) העשוי לכך ולכך מעילין אותו לחומרט א כזיתים היינו בשעה שנניחים צו משקין אין מניחין צו אוכלין וכשנניחין צו אוכלין אין מניחין צו משקין אלא א שמוניחין צו אוכלין פניו עזמן ומשקין בפני עזמן אכל הכא בקדירה שמצשלין בה צשר שעשוי להסתמח אוכלין ומשקין על ידי תערובת והא דאין שיעורה ככונס משקה המשום דלכתי רחוי לבשל בה שיכול להניח צשר כנגד הנקב וגס המרק ב [ח] שהאור מעמיד המרק שלא ינא לכך שיעורה צשורש קטן והאי דלא קאמר צסוף המלניע (שבת דף ע"ה): שס מדות בכלי חרס משום דמנה ז' של שורש קטן קחשיב א [וה] לענין הכשר זרעים ומיהו קשה דבהדיא תנן במס' כלים (פ"ג מ"ב) לליסם האילפס והקדירה שיעורין כזיתים וזאי הוה אמינא דשיעור זיתים דצענין א מדרבנן הוה יחא דקדאמר גבי בגד אכל מדאורייתא אס ניקב צשורש קטן טהור:

מועיל שנמטמא מכניסו בפחות משלש ע"ל שלש ומכבסו. צסוף כירה (שבת דף ט"ז.) גבי בגד ענייס לענייס משמע מתוך פירוש הקונטרס צשלש על שלש ציד עשיר דלא מקבל טומאה כלל והא דתנן (כלים פרק ב מ"ג) שלש על שלש לטמא מת היינו דוקא צענייס אכל צעשירים צעני שלשה על שלשה וקשה לר"ת מהך דמעיל דפריך עלה רב אלח מההיא דעצין והרכין והשתא למה לי לאקשויי מההיא והא בגדי כהונה בגדי עשירים הס דאין עניות במקום עשירות ושיעורין צשלשה על שלשה ועוד תניא צפ' צמה מדליקין (שבת דף כ"ו:) שלש על שלש מניין ת"ל והבגד והתס לא מפליג צין ענייס לעשירים לא צברא ולא צשמעתא ואומר ר"ת דלענין טומאת מת ושרץ אין חילוק צין ענייס לעשירים אלא לענין מדרס איירי התס דצעי שלשה על שלשה לעשירים והיינו עטמא דמדרס צייחוד תליא מילתא ואין דרך עשיר לייחד למדרס פחות משלשה על שלשה ואפילו ייחד דצעי דעתו א [א] ועוד הביא ר"ת רחיה דצנומאת מדרס הוא דמפלגי צין ענייס לעשירים דבמס' כלים (פרק ב מ"ג) תנן דבגד מטמא משום שלשה על שלשה למדרס משום שלש על שלש לטמא מת ובעל כרחין צעשירים איירי דאי צענייס הו תנן צפרק (פ"ח מ"ח) צגדי ענייס אע"פ שאין צהס שלשה על שלשה טמאין מדרס ויש משניות ש' צהן אע"פ שאין צהן שלש על שלש ודומה שהוא טעות סופר א [ג]: **מבניסו פחות משלש**. אפילו למאן דלמך דלמך צריש כל הפסולין (לעיל דף ג"ב): ציאה צמקלת שמה ציאה שאני בגד הואיל ויכול לחותכו לא חשיב כאילו נכנס כולו: **והא בעי שבעה במבנין**. פ"י בקונטרס דלמתניתין פריך וקשה דלעיל הוה ליה לאקשויי ונראה דלריש לקיש דוקא פריך דאיירי צבגדי כהונה צדהיא אכל מתני' איכא לאקוומה צבגדי הדיוט שיכול להעציר ולכבס ע"י כפון אכל מעיל דכהן גדול אינו יכול לכבסו ע"י כפון משום דלמריןן צמסכת נדה (דף ס"ג.) דלפילו צבעא נמי מעצר מיהו אמיילתא דרבה צר אצוה גופא דקאמר דס חטאת ומראות נגעיס צריכין ז' סממנין [נמין] הוה מצי לאקשויי הוה אין מכניסין מי רגלים למקדש:

והתניא בפטום הקטורת אלא שאין מכניסין מי רגלים מעל מקדש והו רחוי דמי רגלים משכבה סמנין הוא מי רגלים ממש כמפורש התם במשנה ובגמרא מי רגלים שהחמיצו תנא כמה חמוצן שלשה ימים ואם הם של זקן או של ילד כו' וממילא הך מי רגלים דהבא בפטום הקטורת איירי נמי במי רגלים ממש מדפריך הגמרא מינה. ולמי שרצה לעקש ולומר לעולם אימא לך דמי רגלים דהבא בפטום הקטורת לא איירי במי רגלים ממש אלא מעין א' ששמו מי רגלים והכי פריך הגמרא אם אין מכניסין למקדש אפילו מים זכים ועלולים של מעין ששמו מי רגלים מפני הכבוד כל שכן שאין מכניסין מי רגלים ממש במקדש מפני הכבוד. אבאי לו ראה מבוראת ומבוררת שאין להשיב עליה בשום מים ומי רגלים דהבא בפטום הקטורת איירי נמי במי רגלים ממש מדברי ירושלמי פ' טוף בקלאר דקאמר והלא מי רגלים על אלא שאין מכניסין רוח רע לעזרה מפני הכבוד, ומדקאמר אלא שאין מכניסין רוח רע אלאמא דמי רגלים ממש קאמר אבל לא אלא מפני הכבוד לא יהי מניחין מלשרות במי רגלים מפני רוחן רע שהרו הלבונית ריחה רע ומניהו רע סמני הפקטורת (בבא שבע צמקת ס"ז):

עין משפט ונר מצוה

לא ב א מ"י פ"ח מהל' מעשה

הקרבנות הלכה כא:

ל"ח ג מ"י שם הלכה כ':

ל"ב ד מ"י פרק כ"צ מהל' כלים הלכה כ':

כ"ה מ"י פ"ח מהל'טת

מעשה הקרבנות הלכה י':

מ"א ד מ"י (פ"ח) (פ"ח) [פ"צ] מהל' טומאת זרעמ

הלכה ה':

כ"ב ז מ"י פ"ח מהל' מעשה

הקרבנות הלכה י':

תורה אור השלם

1. ויקהו פי ראשו בחובו ושהה

ויקהו לפניו כיבוי מעשה ארג

כפי תוקף ויקהו לו לא וקריע:

שמות כתב, לב

מוסף רש"י

למקדש. צעניהה הוי מפטמין (כרימות ג.):

לעוי רש"י

פלטנר"א פילטרנ"א. לךד.

ליקוטים

שיך לענין קודם אסורים נמצא שהשליחם אינם אסורים אצי"ג דאית להו רירא עכ"ו לא עבדי לישבה מכ"ש חטי ושעיר דלית בהו חזא מינייהו לית בהו רירא ולא עבדי לישבה ולכך מותרים. אצי"ג מי"ט כתב הרמב"ם ז"ל היחייב משום תולדות זרע. ובאמת קושייא זו מפרסא אוירי ומשום הכי לא כתב הטור דין זה ולא שאר גדולי המורים. והדבר צי"ג והתימה על מהוריקי"א ז"ל שפיראית מקום הוא לנו ומקומנו איפכא מוכיח וזה פשוט. אשר ע"כ לענין מה שנסתפקנו בענין שריית מנוקסין כיון דחטי ושעיר דשיקב לית בהו רירא טפי לא שייך להם מקום לאסור לסוגית הגמי. מי"ט רחוי לאסור הואיל ובפק מפמיה דרב הרמב"ם ז"ל, אבל הבר דלא לוסףי עלה שריית צשיקב לית בהו רירא ולא שייך בהו לישבה אצי"ג דחטי ושעיר גי"כ לא שייך בהו מי"מ בכד הורה זקן הרמב"ם ז"ל לאסור, ואולי איהו מקום מצא או ברייתא או תוספתא הילכך יש לחוש לרביווי אבל דלא להוסףי עלה. נאם הצעיר יום טוב צהלוין (מהרש"ץ מק"ג סמן ט"ז):

ע"כ מעונן קודם

שאין מכניסין מי רגלים למקדש. יש מפרשים מי רגלים ממש וגמרא הוא להכניס בעזרה. ויש מפרשים עשב שכך שמו ומפני אהוס שהוא גביא לא הוי לוחקין חטו. תוס' (שעמ"ק כרימות): כתב הכלבו יש מפרשים מי רגלים, מעין אחד הוא ששמו מי רגלים, ואי אפשר לומר מי רגלים ממש חלילה שלא עלה על אדם לשרות בהן סמני הקטורת ע"כ. ואני אומר אלו המפרשים ירדו אל מעין שלא היה ולא נברא כו' וחלילה וחס לפירש כן כי שבוש גדול וטעות גמור הוא, אם מבח סברא אם מבח גמרא. מבח סברא מה העור כבוד יש מבח השם מי רגלים שיש למים אלו של מעין זה אם לא יזכר ולא יפקד כלל השם מי רגלים על אלו מים בכניסתן למקדש. אם מבח גמרא הלא גמרא ערובה בפרק דם טהאת מפרש אותו מי רגלים ממש מדפריך התם על המישה דקנין דם טהאת שניתו על בגד שטעון כבוס והוא בעי דם טהאת שבעה סמנים השנויים במסכת נדה בפרק האשה שהיא עושה לענין כתם אחד ומנייהו מי רגלים ומהמילא הך מי רגלים דהבא בפטום הקטורת לא איירי במי רגלים ממש אלא מעין א' ששמו מי רגלים והכי פריך הגמרא אם אין מכניסין למקדש אפילו מים זכים ועלולים של מעין ששמו מי רגלים מפני הכבוד כל שכן שאין מכניסין מי רגלים ממש במקדש מפני הכבוד. אבאי לו ראה מבוראת ומבוררת שאין להשיב עליה בשום מים ומי רגלים דהבא בפטום הקטורת איירי נמי במי רגלים ממש מדברי ירושלמי פ' טוף בקלאר דקאמר והלא מי רגלים על אלא שאין מכניסין רוח רע לעזרה מפני הכבוד, ומדקאמר אלא שאין מכניסין רוח רע אלאמא דמי רגלים ממש קאמר אבל לא אלא מפני הכבוד לא יהי מניחין מלשרות במי רגלים מפני רוחן רע שהרו הלבונית ריחה רע ומניהו רע סמני הפקטורת (בבא שבע צמקת ס"ז):